

ГОТОВНІСТЬ ВИПУСКНИКА ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ НОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Степа Світлана Михайлівна, викладачка

КЗ "Бродівський фаховий педагогічний коледж ім. М.Шашкевича"

Львівської обласної ради

Анотація. У дослідженні висвітлено шляхи формування готовності майбутнього педагога до інноваційної професійної діяльності в новій українській школі. Зроблено спробу визначити поняття «готовності педагога до інноваційної діяльності» та його значення у структурі професійно-особистісного становлення фахівця. Визначено пріоритетні цілі освітнього процесу у педагогічному коледжі.

Ключові слова: інноваційна діяльність, нова українська школа, самовдосконалення, дослідницькі вміння.

Вступ. Одним із стратегічних завдань фахової передвищої освіти, згідно з новим Законом про фахову передвищу освіти, Програмою розвитку освіти в Україні на XXI століття, концепцією Нової української школи є досягнення якісно нового рівня мобільності та професійно-практичної підготовки фахівців.

Формується соціальне замовлення на нові підходи в системі фахової освіти, нове педагогічне мислення, змінюються погляди щодо характеру освіти від “освіти на все життя” до “освіти протягом усього життя”.

Пріоритетними завданнями сучасної освіти є навчити вчитися, навчити працювати, навчити співіснувати, навчати жити, тобто формувати ключові життєві компетенції. За допомогою сучасних інноваційних технологій забезпечується можливість досягнення ефективного результату розвитку особистісних якостей в процесі засвоєння знань, формуванні умінь, навичок.

Мета дослідження. Мета дослідження полягає у визначенні поняття "готовність педагога до інноваційної діяльності" та місця означеного утворення у структурі професійно-особистісного становлення фахівця.

Матеріали і методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань ми застосовували загальнонаукові методи теоретичного та емпіричного дослідження, які забезпечили можливість комплексного пізнання предмета дослідження. Теоретичні методи (аналіз психологічної і педагогічної літератури, зіставлення та узагальнення фактів, анкетування) застосовувалися на етапі теоретичного дослідження. Проективні методи (доповнення, інтерпретації, структурування, конструювання, вивчення інноваційних продуктів) були визначальними при розробці методичних рекомендацій щодо застосування інноваційних технологій навчання.

Готовність до інноваційної педагогічної діяльності визначається як особливий особистісний стан, який передбачає наявність у педагога мотиваційно-ціннісного ставлення до професійної діяльності, володіння ефективними способами і засобами досягнення педагогічних цілей, здатності до творчості і рефлексії [2, с. 277]. Виходячи із визначення готовності до інноваційної діяльності, ми визначили пріоритетні цілі освітньої роботи у педагогічному коледжі, а саме: широке використання інноваційних педагогічних та інформаційних технологій під час навчальних занять; формування вмінь та навичок майбутнього педагога щодо практичного вирішення завдань у процесі інноваційної педагогічної діяльності; залучення студентів до дослідницької діяльності через написання курсових проектів, участі у професійних творчих конкурсах, студентських наукових конференціях, обласних і Всеукраїнських олімпіадах, педагогічних лабораторіях; трансформація педагогічної інноваційної ідеї в практичну діяльність всіх викладачів; підготовка конкурентноспроможних випускників, адаптованих до життя в інформаційному суспільстві, здатних здійснювати ефективну професійну діяльність в умовах нової української школи.

Нами було проведено дослідження серед студентів 4-х курсів всіх відділень педагогічного коледжу щодо мотиваційної готовності майбутнього педагога до інновацій, що дало змогу зробити наступний висновок: інноваційний потенціал студентів знаходиться, в основному, на середньому рівні. На відділенні «Початкова освіта» домінують такі мотиви: бажання створити ефективну школу для дітей (37%); прагнення до самовдосконалення (33%); прагнення новизни, зміни середовища, подолання рутини (31%); відділення «Дошкільна освіта»: прагнення новизни, зміни середовища, подолання рутини (16%); бажання створити ефективну установу для дітей (11%); усвідомлення нестачі професійних знань та навиків і бажання їх покращити (9%); «Технологічна освіта»: прагнення до самовдосконалення (19%); усвідомлення нестачі професійних знань та навиків і бажання їх покращити (13%); бажання створити ефективну школу для дітей (12%). На питання: Що є перешкодою в освоєнні інновацій? Студенти всіх відділень дали відповідь: «відсутність вільного часу». На другому місці у студентів «Початкова освіта» - відсутність або недостатній розвиток дослідницьких умінь, у студентів «Дошкільна освіта» - відсутність необхідних теоретичних знань, «Технологічна освіта» - відсутність стимулювання (мотивації): студенти не розуміють, чому вони мають опановувати нововведення і для чого це їм потрібно. При чому найбільш творчо налаштовані студенти груп «Початкова освіта» і «Дошкільна освіта», а найменш вмотивовані – «Технологічна освіта». Таким чином, загальний рівень готовності всіх випускників коледжу – середній. Неготових студентів – немає, однак є групи з низьким рівнем готовності з окремих дисциплін.

Суттєву роль у формуванні готовності до інноваційної діяльності відіграє педагогічна практика: пробна і переддипломна. «Педагогічна практика – це неоціненний шанс отримати необхідний досвід роботи із впровадження інноваційних технологій, дізнатись більше про професію вчителя і вихователя, усвідомити, яка ж відповідальність лежить на плечах вчителя, і яка це важка праця», пишуть студенти під час переддипломної практики.

Результати дослідження. Основні завдання підготовки майбутніх вчителів до інноваційної діяльності полягають в тому, щоб допомогти кожному студенту в розвитку його ціннісних орієнтацій і гуманістичної спрямованості, які визначають загальний підхід до реалізації актуальних проблем нової української школи; надати йому можливість усвідомити методологію вирішення професійно-педагогічних проблем, яка ґрунтується на гуманістичній парадигмі; розкрити перед майбутнім учителем способи побудови конкретних концепцій роботи школи і самого вчителя, враховуючи своєрідність умов їх діяльності; віднайти разом із студентом способи реалізації концептуальних схем в організації дослідно-експериментальної роботи; орієнтувати майбутнього вчителя та вихователя на осмислення ним результатів педагогічних нововведень, сприяти виробленню критеріїв їх оцінки і самооцінки. Тобто, на першому плані стоять питання поінформованості студента про інноваційні педагогічні технології та оволодіння змістом та методикою їх впровадження.

Висновки. Одним із головних факторів підвищення престижності професії вчителя є формування професійної готовності майбутніх вчителів до застосування інноваційних методів навчання. Цілепокладання щодо інновацій у навчальних і робочих програмах є першочерговим завданням для викладачів педагогіки та фахових методик. Такі навчальні дисципліни, як педагогіка, методики навчання та інші фахові дисципліни сприяють актуалізації внутрішньої творчої активності студента, розвитку дослідницьких умінь, забезпечують взаємодію на занятті, готують студентів до використання інновацій у своїй професійній діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
2. Закаулова, Ю.В. Особливості підготовки педагогічних працівників у системі вищої професійної і академічної освіти Бельгії / Ю.В. Закаулова // Scientific Researches and their Practical Application. Modern State and Ways of Development : матеріали інтернет-конференції. 2-12 October. 2012. – Режим

доступу : <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/oct-2012>

3. Корінний М. М., Шевченко В. Ф. Короткий енциклопедичний словник з культури. – К. : Україна, 2003. – 384 с.

4. Фіцула М.М. Педагогіка: [навчальний посібник] / М. М. Фіцула.- К.:Академія, 2001. - 528 с.

5. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Language Policy Unit. – Strasburg/ - Model of access : URL .
– Режим доступу: www.coe.int/lang-CEFR